

POPRAVNI KOLOKVIJ IZ FIZIKE II
20. 9. 2006

1. Elektron, ki ima sprva hitrost enako 70% hitrosti svetlobe, začnemo zavirati z električnim poljem, ki je usmerjeno v smeri gibanja elektrona in ima jakost 10^6 V/m. Kolikšno pot prepotuje elektron med zaviranjem?
2. Žarek delcev α s kinetično energijo 5.3 MeV in jakostjo 10^3 delcev/s pravokotno vpada na 150 nm debel listič zlata (gostota 193 kg/m^3 , $Z = 79$, $A = 197$). Sipane delce α zaznamo v detektorju z občutljivo površino 1 cm^2 na oddaljenosti 10 cm od mesta vpada žarka. Izračunaj število delcev na časovno enoto, ki jih zaznamo v detektorju, postavljenem pod kotom $\pi/4$! Izraz za Rutherfordov presek je

$$\frac{d\sigma}{d\Omega} = \left(\frac{e_1 e_2}{16\pi\epsilon_0 W_k} \right)^2 \frac{1}{\sin^4 \frac{\theta}{2}}.$$

3. Izračunaj gostoto elektronov in električno prevodnost pri sobni temperaturi za germanij, v katerem je koncentracija primesi donorja $10^{24}/\text{m}^3$. Upoštevaj, da zaradi tako velike koncentracije vsi donorski atomi niso ionizirani, temveč je verjetnost za zasedenost donorskih stanj podana s Fermijevo funkcijo. Prispevek elektronov z valenčnega pasu lahko seveda zanemariš. Širina energijske špranje je 0.67 eV, ionizacijska energija donorskega nivoja je 0.02 eV, gibljivost elektronov je $0.28 \text{ m}^2/\text{Vs}$, efektivni masi vzami enaki masi elektrona.
4. Izračunaj razmerje med verjetnostma, da elektron v pravokotni (neskončni) potencialni jami širine 1 nm z emisijo električnega dipolnega sevanja preide iz tretjega vzbujenega v osnovno stanje oziroma iz prvega vzbujenega v osnovno stanje! Napotek: koordinatno izhodišče naj bo v sredini jame. Izračunaj še razmerje med številoma elektronov, ki so po času 1 ns še vedno v obeh vzbujenih stanjih. (Ob tvorbi vzbujenih stanj naj bosta števili enaki.)